

Lengyel lapbarátunk ünnepén

Huszonöt éves a Glos Pomorza

Jött a meghívó, menni kellett. Lengyel lapbarátunk, a Glos Pomorza 25. évfordulóját ünnepelté szeptember első napjaiban, s a szíves invitálást lehetetlen volt elutasítani. Lengyelország Koszalin és Slupsk vajdaságainak kommunista újságja néhány év óta testvéri kapcsolatot tart velünk, természetesen tehát, hogy a jeles eseményen képviseltük a Dél-magyarországot. A Balti-tenger különben is egy ugrás ide. Budapesttől egy órányira fekszik Varsó, onnan Koszalin ugyanannyira. Repülőgéppel természetesen.

Külföldről négy újságíró-küldöttség érkezett a 80 ezer lakosú város Jalta szállójába, kettő messzebből és tördötten, egy közelebből és frissebben, mint mi. Ez úgy értendő, hogy *Leonyid Kizi* az ukrainai Poltovából több mint 30 órát vonatozott, mert nem híve a légiközlekedésnek, míg *Gerhard Schiedewitz*, a brandenburgi Freie Erde főszerkesztője könnyedén áruccant autóját a szomszédból. *Constantin Turtoi* a romániai Brailából egy nappal később érkezett, ennélfogva a legelső barátság-életről találkozóhoz nem vehetett részt.

Azt szoktuk mondani, hogy mi magyarok jól tudunk ünnepeket. Amit azonban Koszalinban tapasztaltunk a Glos Pomorza jubileumán, az meglepő volt számunkra. Először is: a várost felékesítették zászlókkal, feliratokkal, szalagokkal, virágokkal, s bármerre jártunk, mindenütt éreztük, hogy a lapot szereti, magáénak vallja a lakosság. S aztán a sok-sok rendezvény! A városi színházban rendezett hangversenyen annyian zsúfolódtak össze, hogy kevés volt a levegő. A sportversenyek megmozgatták szinte az egész ifjúságot. A hatalmas, négyezer személyes anfiteátrumban egy tűt is nehéz lett volna leejteni, s a színvonalas esztrádműsor közönségét egy féktelen zivatar is alig tudta megzavarni. Az esti utcában az idősebbek is próbálgatták a divatos táncokat.

S a legfőbb eseményen, a Glos Pomorza jelentőségét és munkáját méltató ünnepi este ugyanilyen élénk érdeklődést tapasztaltunk. Amikor *Barbara Polak*, a Koszalin

vajdasági pártbizottság titkára arról beszélt, hogy a lap milyen hatékony segítséget nyújt a két szomszédos vajdaság fejlődéséhez, olyan meggyőző tapással reagált a közönség, amelyet csak általános elismert jó munka érdemel. S amikor *Wladyslaw Kozdra*, a párt Koszalin vajdasági első titkára 16 sajtómunkásnak állami kitüntetés — érdemkeresztet — tűzött a mellére, a színház közönsége felállt és hosszantartó tapssal fejezte ki egyetértését.

Igen szimpatikusnak találtuk, hogy a méltató beszédek és a köszöntőket mindig mindenütt rövidre fogták. Csak a lényeges hangsúlyozták a főszerkesztők, s talán ezért is volt olyan és gördülékeny valamennyi ünnepség. A díszében szintén csak két-három mondatos tözstök hangzottak el — egy kivétellel. Az egyik varsói vendég anynyira megfellebbezett az iratlan szabályról, hogy még három perc múlva sem hagyta abba a lap, s különösen a megyei vezetés dicséretét. Ez elég kínos lehetett

az első titkárnak, mert a mellette buzgoló szónokot egyetlen mozdulattal leültette: „Hagyd abba és egyél!” Nagy sikere volt.

Lelkes lokálpatrióttal találkoztunk. A város főmérnöke színes tablókön és maketten szemléltette a város nagyarányú fejlődését, és a jövő terveit. A tanácselnök-helyettes a meghívott vendégeknek autóbusszal mutatta meg hol, mit építettek a legutóbbi években: a fedett uszodát, a sportcsarnokot, a 40 ezer személyes stadiont, a széles útgyűrűt a város körül, s természetesen a rohamosan növekvő új városrészeket. Az állami zöld-ségkominat igazgatója arról győzött meg bennünket, hogy munkájuk eredményeként azon a vidéken is lesz majd paradicsom, karfiol az üzletekben.

Maradandó élményekkel térünk haza. Jóleső érzés tudni, hogy a távoli Pomerániában is igaz barátaink élnek és dolgoznak, akikkel érdemes időnként találkozni és tapasztalatokat cserélni.

F. Nagy István

Átköltöztek a kaktuszok

Az Egyetemi Fűvészkertben elkészült az új pálmá- és kaktuszház. Az ázsiai, dél-amerikai, ausztráliai és a Földközi-tenger környékéről származó pálmákat, valamint a mexikói és dél-amerikai óriás kaktuszokat már áthelyezték az új növényházakba.

Ötezer hallgató

Ezekben a napokban zajlanak az MSZBT Gorkij nyelvviskolóján a felvételi vizsgák. Mint Pócs Ilona, az iskola vezetője elmondta: várhatóan 5000 hallgatóval kezd meg idei tanévet október 3-án az oktatási intézmény központi nyelvviskolója és a megyei tagozatok.

A felvételik szeptember 21-én zárulnak. Az érdeklődők között egyaránt szép számmal vannak diákok és felnőttek. Az 1977-78-as tanévben alapfokú, középfokú, társalgási és kandidátusi, illetve állami nyelvviszsgálóra előkészítő tanfolyamokat indítanak heti 2, 3, 4, és 6 órában. Az orosz anyanyelvűek számára kezdő és haladó szinten magyar nyelv-otkatást is szerveznek.

Könyvtár — iskolának

Könyvtár nélkül a pedagógia segítség nélkül maradna. A jó iskolai könyvtárak mellett azért fölösleges szólni, mert nélkülözhetetlen segítő a napi tanuláshoz és a holnapra ké-

szülésnek, az életnek tanuló diáknak és a jövőnek tanító tanárnak. A fölismerés ugyan régi, iskolai könyvtáraink is régóta vannak, de kevésről mondhatjuk el még mindig, hogy az oktatás szerves részévé váltak. Ezért érdemel figyelmet olyan aprócska hír is, hogy a DÉLEP néhány brigádja átalakítással új könyvtárat hozott létre a Gutenberg utcai Közgazdasági Szakközépiskolában.

Társadalmi munkában dolgoztak a brigádok, az Egy üzem — egy iskola mozgalom keretében, és ilyenkor nem szoktuk kérdezni, milyen érdeke fűződik ehhez vagy ahhoz a munkához magának a vállalatnak. Pedig itt valóban létező érdekről van szó, a szocialista együttműködési szerződésnek két oldala van: a vállalat azért segít, mert káderutánpótlásának egyik forrását az iskolában látja.

A kölcsönös együttműködés egész sor szép példáját sorolja Kovács János, az iskola igazgatója. A gyerekeknek jó, ha előre tudhatják, állást kapnak majd egy nagy vállalatnál, de azt is tudják, sok olyan ismeretre van ott szükség, amit az iskola nem tanít. A szakmai gyakorlat tehát nem csupán a tanultak gyakorlására való, hanem új ismeretek szerzésére is. Az építővállalat szakemberei följárlották, hogy külön szakkörben foglalkoznak azokkal, akik itt akarnak majd dolgozni. Jelképes ösztöndíjat is adnak a vállalkozóknak, közös megegyezés szerint csak anynyit, amennyi jól jön ugyan a diáknak, de nem okoz nehézséget a visszafizetése, ha

mégis megmondolná, és máshol állna munkába. Van persze az együttműködésnek olyan ága is, amiben ácsok, lakatosok, parkettázók, villanyszerelők vagy más szakmához értők játsszák a főszerepet.

A könyvtár raktárból készült, tervét a Szegedi Tervező Szövetkezet készítette el, szintén társadalmi munkában. A terem magasságát megfelelően galériát képeztek ki, alul van a szabadpolcos könyvtár, fölül pedig az olvasó. Ennek az iskolának a könyvei voltak már pincében is, voltak szekrényekben, háromsorosan, szinte hozzáférhetetlenül, most vég minden könyv megtalálható, kézbe vehető, és helyben is olvasható.

Az igazgató számítása szerint a fölhasznált anyag ára 75 ezer forintot tesz ki, és legalább ennyibe került volna maga a munka is, ha nem kapnak társadalmi segítséget. Csakugy akkor hozzá se kezdhetek volna, mert ez a másik 75 ezer forint hiányzott. Most megteremtődött a feltétele annak is, hogy nem csupán a meglévő könyveket tudják elhelyezni, és naponként hozzáférhetővé tenni a diákoknak, de ki is egészíthetik a könyvtárat végre mindazokkal a kötetekkel, amelyek egy középiskolának nélkülözhetetlenül szükségesek. A szakmai ismereteket nyújtó iskolának is törekvése, hogy minél többet olvassanak diákjai, ehhez adott segítséget az építővállalat. Önzetlenül vagy számtárból? Teljesen mindegy.

H. D.

Koncertsorozat fiataloknak

Idén: a francia zeneművészet

A filharmonia hagyományos koncertsorozatai között idén is meghirdetik Szegeden a főiskolai-egyetemi bérletet, a korábbiaknál gazdagabb, színesebb, sokrétűbb programmal. Erről beszélgettünk Weninger Richárdal, a sorozat egyik szervezőjével, a szegedi zeneakadémiai tagozat igazgatójával.

— Az idei bérlet több újdonsággal szolgál. Eddig főleg a zenei intézményekben propagáltuk, most egyetemistákat, főiskolásokat, ifjúsunkásokat is várunk a hangversenyekre. Négy évre előre meghatároztuk az évadok profilját: egy-egy nagy zenei hagyományú nemzet muzikája jelenti a koncertek gerincét. Idén a francia zeneművészet reprezentatív alkotásai szólnak meg, a reneszánsz- és barokktól a romantikán, Debussyn, Ravelen, Honeggeren át az avantgarde-ig; a következő években hasonló elképzelések sze-

rint engedünk bepillantást hallgatóinknak az osztrák-német, az orosz-zsvjet és a magyar zene legjelentékenyebb műhelyeibe. Az idei program Korunk zenéjének két koncertjével és Fischer Annie Beethoven-műsorával egészül ki: Fischer Annie hangversenye és a szegedi szimfonikusok Ravel—Honegger műsora helyet kapott a filharmonia főbérleti sorozatában is, de természetesen nem ugyanazokról a koncertekről van szó, hanem azoknak a megismétléseiről.

A főiskolai-egyetemi bérlet hangversenyeit többség-

ben a Tömörkény zeneművészeti szakközépiskola Lenin körúti nagyertermében rendezik meg, este fél 8 órától. Először október 5-én, amikor is világhírű londoni kamarazenekar (The Fires of London) látogat Szegedre, s műsorukon egyebek között a művészeti vezetőnek, Peter Maxwell Davies-nek és Durkó Zsoltnak egy-egy kompozíciója is szerepel. Ugyancsak korunk zenéjéből merít október 26-án a Pál Tamás vezette Szegedi Kamarazenekar: Lendvay-, Kadosa-, sugar Rezső- és Britten-műveket játszanak, brácsán Lukács Pál működik közre. November 14-én Kecskés András vezetésével a Collegium Musicum szólaltat meg francia reneszánsz és barokk darabokat, s fölül még Szécsi József dirigálásával a József Attila Tudományegyetem vegyes kara, valamint Delley József (csembaló). Decemberben a francia romantikát idézi Bódás Péter, Sin Katalin, Sinkó György és Szecskódi Ferenc kamaraestje, februárban Debussy és Ravel műveiből játsszik Juhász Zoltán, Román Zoltán, Szabó Orsolya, Weninger Richárd: ez alkalommal lép pódiumra dr. Mihálka György dirigálásával a tanárképző főiskola női kara. Vaszy Viktor dirigálja a szegedi szimfonikusokat és a zenebarátok körösét március elején a színházban, a műsoron Ravel G-dúr zongoraversenye — Bódás Péter szólójával — és Honegger Dávid király oratóriuma szerepel. Április derekán Krasznai László, Kerek Ferenc és Rozgonyi Eva vezényletével a Bartok Művelődési Központ kamarakórusa szólaltat meg francia avantgarde szerzőknek műveiből. Fischer Annie Beethoven-hangversenye zárja a sort.

Az ifjúság zenei izlésének formálásában jelentősnek ígérkező koncertsorozathoz hathatós támogatást nyújt a városi KISZ-bizottság is, ugyanakkor az egyetemek, főiskolák és kollégiumok nevelési programjuk részének tekintik. Az igen méltányos árú bérleteket a zeneművészeti főiskola szegedi tagozatán osztják el.

N. L.

Kiállítóterem az egyetemi klubban

Szeptember 16-án nyit a József Attila Tudományegyetem klubja. A legszembetűnőbb változást a nyári átszervezéssel létrehozott kiállítóterem jelenti. A béke-barátság-szolidaritás jegyében a Fotóművészek Szövetsége, majd a magyar Könyvkiadó és Könyvtérjesztő Vállalat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére, a szovjet könyvkiadásból rendez kiállítás. Az Ady-évforduló alkalmából a Képcsarnok Vállalat pályázatára beküldött rézkarcok közül a legjobb-12 alkotást a félév végén mutatja be a klub kiállítóterme. Februártól a budapesti Stúdió Galéria anyaga, a Fiatal Művészek Stúdiójának alkotásai, kispasztikák, festmények, grafikák láthatóak itt.

A klub programja is jelentősen változik: a műsor gerincét a kiscsoportos foglalkozások adják. Művészekkel való találkozások, irodalmi, képzőművészeti, néprajzi, filmművészeti, tudományos előadások, beszélgetések, viták szerepelnek a foglalkozásokon. Az előreláthatóan nagy érdeklődésre számot tartó avantgarde képző-

művészeti kör előadásait Beke László tartja. A néprajzi kör műsorát filmtéka, a rendszeres vetítések teszik változatosabbá. A vallástörténeti körben Tőkei Ferenc, Lukács József, Hahn István előadásait hallgathatják az érdeklődők. A fotókörben a hazai fotóművészet jelentős alkotóival, Gink Károlyval, Korniss Péterrel ismerkedhetnek meg a klubtagok. A Kormoran együttes vezetésével, a Népszínház művészeinek és a Színház és Filmművészeti Főiskola rendező szakos hallgatóinak közreműködésével egész évre szóló programmal alakult meg a Kormoran klub, ami havonként egy alkalommal jelentkezik.

Négyféle filmsorozat indul, ahol a Balázs Béla Stúdió filmjeit, a Színház és Filmművészeti Főiskola vizsgafilmjeit és bemutató előtti magyar filmeket vetítenek. Lehetőség nyílik arra is, hogy az alkotókkal, rendezőkkel, operatőrökkel találkozzanak a klubtagok. Az éjszakai vetítéseken régebbi sikeres alkotások szerepelnek a műsoron. Az irodalmi és zenei estek amatőr és hivatásos előadók bemutatására

vállalkoznak. A Pódiumszínpad műsorgeterében Sándor György, Sinkovits Imre, Ronnyecz Mária, Jancsó Adrienne, Csernus Marianne, Huszti Péter, az Universitas együttes előadása, Köllő Miklós és Karsai János pantomim-estje szerepel.

— Nyitottabbá akarjuk tenni a klubot — mondja Goldschmied József klubvezető —, hogy az egyes rendezvényeket olyanok is látogathassák, akik nem tagok. Ifjúsági szervezeteknek, územeknek, gyáraknak küldünk meghívót a különböző műsorokra. Lehetővé szeretnénk azt is tenni, hogy kiállításainkat minél többen megnézhessék kívülálló is, a délutáni órákban. A kiscsoportos előadások bevezetésével, amelyek az egyetemi oktatáshoz kapcsolódnak, a vizuális, művészeti neveléshez járulnak hozzá, intenzívebbé, változatosabbá akarjuk tenni a klubéletet, aktívizálni a fagságot. Sajnos, probléma a teremhiány. Reméljük, a dolgozók klubjával sikerül meg-egyeznünk, és engedélyt kapunk, hogy helyiségeiket használhassuk.

Stépan Balázs